

EDEBİYAT TARİHÇİLİĞİNDE ANTOLOJİLERİN ROLÜ: TÜRK HİKÂYE ANTOLOJİLERİ

M. Onur HASDEDEOĞLU*

Ömer Faruk ATEŞ**

ÖZ

Edebiyat tarihi, edebi şahsiyetleri ve eserleri belli bir sisteme göre, kronolojik olarak inceleyen bir bilimdir. Tarihle ve tarih felsefesiyle yakından ilişkisi olan edebiyat tarihi, disiplinler arası bir çalışma alanıdır. Tarihsel düşüncenin ilkeleriyle ilgilenen tarih felsefesi, edebiyat tarihçiliğinin şekillenmesinde belirleyici bir rol üstlenir. Edebiyat tarihi çalışmalarında pek çok farklı metot ve kaynaktan yararlanmak mümkündür. Bu kaynakların başında da antolojiler gelir. Belli bir dönemi kapsayan antolojiler, o dönemde edebiyat tarihinde öne çıkmış önemli sanatçıları, yetkin eserleriyle birlikte seçkilerine dâhil ederler. Bu anlamda antolojiler üzerinden bir edebi türün, belli bir dönemdeki gelişimi izlenebilir ve o tür ile ilgili edebiyat tarihçiliği açısından önemli bulgular elde edilebilir. Edebiyat tarihinin tarih felsefesiyle ilişkisi ve Türk edebiyatındaki tarihî gelişimiyle ilgili bilgilerin verildiği bu çalışmada, farklı yayınevleri tarafından hazırlanan dört farklı hikâye seçkisinin karşılaştırmalı olarak ele alınmasıyla, antolojilerin edebiyat tarihiyle ilgili verileri ortaya koymadaki rolü incelenmiş ve Türk edebiyatı tarihinde hikâye türünün gelişimi analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat tarihi, tarih felsefesi, hikâye, antoloji, yayınevi.

ROLES OF ANTHOLOGIES IN HISTORY OF LITERATURE: TURKISH NARRATIVE ANTHOLOGIES

ABSTRACT

History of literature is a discipline analyzing literary characters and works in a certain chronologic system. Philosophy of history, regarding principles of historical thought, has a determining role on forming the history of literature. Many different and various methods sources could be used in studies on the history of literature. Most prominent sources on the field are anthologies. Involving a certain period, anthologies include leading artists with their competent works in that period. With this concept, development of a literary movement could be observable in the light of anthologies and some verities may be emerged with regard to the history of literature. In this study is tried to detail on relevance of philosophy of history and history of literature, and, with comparative discuss on four anthologies of different publishing houses, determining role of anthologies on history of literature is attempted to designated. In the paper, development of narrative in Turkish literature is also examined.

Key words: History of literature, philosophy of history, anthology, narrative, publisher.

Giriş

Sosyal bilimler temelde toplumu, insanı ve insanın ürettiği gerçekliği ele alır. Bir sanat dalı olan edebiyat, bu anlamda sosyal bilimler çatısı altındaki disiplinlerin inceleme alanına girer. Bu disiplinlerin başında, edebi eserleri her yönüyle inceleyen ve açıklamaya çalışan edebiyat bilimi gelir. Edebiyat biliminin alt dallarından birisi olan edebiyat tarihi, disiplinler arası yaklaşım gerektiren bir çalışma sahasıdır. Edebiyat bilimi ve edebiyat tarihinin tanımlarından hareketle, bu disiplinlerin çalışma metotlarının tarih bilimiyle ilişkisi ele alındığında, edebiyat tarihçiliği çalışmalarının temelinde yer alan ve bu çalışmaları şekillendiren tarih felsefesinin belirleyici rolü ortaya çıkacaktır.

* Yrd. Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

** Araş. Gör., Kastamonu Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü

Edebiyat bilimi, “edebiyatın kuramlarını, tarihi gelişimini, değerlendirme ilkelerini ve yaratıcılık-üreticilik süreçlerini inceleyen” bir bilim dalıdır (Aytaç, 2009: 9). Dolayısıyla edebiyat biliminin çalışma alanlarından bir tanesi de edebiyatın tarihi gelişimi ve edebiyat tarihidir. “Edebi eser ve şahsiyetleri sistemli ve kronolojik olarak inceleyen bilim dalı” olarak tanımlanan (Okay, 1994: 403) edebiyat tarihi, edebiyat biliminin tarih biliminin imkânlarından yararlanmasıyla ortaya çıkmış bir disiplindir. Bu nedenle edebiyat tarihçiliği, tarih ve tarih felsefesi ile ilişkili bir çalışma alanıdır.

Tarih, toplumların başından geçen olayları yer ve zaman göstererek inceleyen, bu olayların sebep ve sonuçlarını ortaya koyup birbirleriyle olan ilişkilerini açıklayan bir bilim dalıdır (Fayda, 2011: 30). Tarih, yazılı veya sözlü kaynaklara dayanarak yazılır. Tarih biliminin temel çalışma yöntemini tarihî kaynakları bulma, sınıflandırma ve söz konusu kaynakları çözümleyerek senteze ulaşma gibi aşamalar oluşturur. Tarih biliminin gelişmesiyle birlikte bu bilime farklı yaklaşım yöntemleri ortaya çıktığı gibi, bilim tarihi, uygarlık tarihi, siyasal tarih gibi alt disiplinler de oluşur. Ayrıca tarih biliminin farklı disiplinlerle ortak çalışması sonucunda edebiyat tarihi ve tarih felsefesi gibi yeni çalışma alanları meydana gelir.

“Tarih felsefesi” kavramı ilk kez XVIII. yüzyılda Voltaire tarafından ortaya atılır ve XIX. yüzyılda başta Hegel olmak üzere pek çok düşünürün çalışmalarıyla bu alan gelişimini sürdürür. Voltaire “tarih felsefesi” tabiriyle kendi kafasında kurduğu bir tarihsel düşünme biçimini kasteder. XIX. yüzyılda Hegel bu kavrama “evrensel tarih/dünya tarihi” anlamını yükler (Collingwood, 2013: 33). Aynı yüzyılda pozitivistler, tarih felsefesini “tarihin konu edildiği olayların akışını yöneten genel yasaların keşfi” olarak görerek söz konusu kavrama üçüncü bir anlam kazandırır. Böylece Hegel tarafından dünya tarihi anlamında kullanılan tarih felsefesi, artık tarihin konusu olan olayların anlatılmasından daha öte bir anlam kazanır (Collingwood, 2013: 33). Tarih felsefesine pozitivistler tarafından kazandırılan bu son anlam, tarihin deneysel bir bilim olma noktasına evrilmesini amaçlar.

Tarih felsefesi, tarihsel düşüncenin ilkeleri ile ilgilendir. Tarihsel düşünmenin yapısına, nesnesine, yöntemine ilişkin tasarımlar tarih felsefesinin kapsamına girer. Bir tarihçinin tarihsel düşünme deneyimine sahip olması yeterli değildir. Aynı zamanda sahip olduğu bu deneyim üzerine de düşünmeli, tarihçi olmakla yetinmemeli aynı zamanda filozof da olmalıdır (Collingwood, 2013: 41). İyi bir tarihçinin, felsefi düşünce temelinde “tarihsel düşünüş” üzerine düşünmesi ve temel sorulara cevap vermesi gereklidir. “Tarih nedir?”, “Tarihin nesnesi nedir?”, “Tarih nasıl işler?” ve “Tarih ne içindir?” şeklindeki dört temel soru, tarihçinin felsefi düşünce ile yaklaşması ve yanıtlaması gereken sorulardır (Collingwood, 2013: 40-43).

Edebiyat tarihi de tarih ile ilişkili çalışma alanlarından bir tanesi olup, edebiyat biliminin tarih biliminin metodu ve verilerinden yararlanması ile ortaya çıkmış bir disiplindir. Bu disiplinin ortaya çıkış sürecine bakıldığında Batı’da XV-XVI. yüzyıllardan itibaren antoloji, teori, tenkit gibi türlerde çalışmaların yapıldığı ancak bunların belli bir sisteme ve kronolojiye bağlı olmadıkları için modern anlamda edebiyat tarihi sayılamayacakları görülür (Okay, 1994: 403). Edebiyat tarihi olarak kabul edilebilecek ilk eserler, XVIII. yüzyılın sonlarına doğru ortaya çıkar. Bu alanda Fransızlar diğer milletlere öncülük eder. François Granet’in *Reflexion sur les ouvrages de litterature* adlı eseri modern edebiyat tarihçiliğinin başlangıcı sayılır. Bu eseri, Fransız edebiyatının çeşitli devirlerini konu alan çeşitli edebiyat

tarихlerinin yayımlanması takip eder. İngiliz edebiyatı tarihi ile ilgili ilk ciddi çalışmayı ise, Fransız tarihçi Hippolyte Taine yapar. Zamanla farklı anlayışlarla yazılmış edebiyat tarihleri ortaya çıkar (Okay, 1994: 403).

Gerek tarih felsefesi, gerekse edebiyat tarihçiliği, farklı disiplinlerin ortak çalışması ile ortaya çıkmış çalışma alanlarıdır. Tarih felsefesi-edebiyat tarihi ilişkisi tarih, felsefe ve edebiyat bilimi gibi üç farklı bilim dalının birbiriyle etkileşimini gösterir. Tarih felsefesi alanında ortaya çıkan düşünceler, hem tarihe yaklaşım biçiminin hem de edebiyat tarihçiliğinde kullanılan yöntemlerin belirlenmesinde etkili olur. Pozitivistlerin tarih felsefesine yüklediği anlam ile tabiat bilimlerinde olduğu gibi yasalara bağlanılmaya çalışılan tarih bilimi, edebiyat tarihçiliğini de etkiler ve edebiyat tarihinde de nesnellik ön plana çıkar. XIX. yüzyıl pozitivist düşünürlerinden etkilenen Fuad Köprülü'nün “nesnel-tarihçi” anlayışla yazdığı *Türk Edebiyatı Tarihi*, bu felsefenin bir ürünüdür (Okumuş-Şahin, 2010: 398). Sanatın özerkliğine inanan Kant'çı yaklaşımı felsefi zemin olarak esas alan Wellek ve Yeni Eleştiri ekolü ise, edebi eserin tarih, psikoloji, sosyoloji gibi edebiyat dışı disiplinlerle açıklanmasına karşı çıkar (Zima, 2006: 24). Edebi metnin kendi bütünlüğü içerisinde değerlendirilmesi gerektiğini savunan bu görüşe uygun olarak yazılan edebiyat tarihleri bu doğrultuda eseri merkeze alır. Mehmet Kaplan'ın edebi metni esas alarak yaptığı edebiyat tarihi ve metin tahlili çalışmaları bu yaklaşıma önemli örnekler teşkil eder (Okumuş-Şahin, 2010: 399). Tüm bunlar felsefi bakış açısına göre edebiyat tarihinde uygulanan metodun da değiştiğini gösterir. Bu nedenle edebiyat tarihçiliğini tarih felsefesinden ayrı düşünmek doğru değildir. İyi bir edebiyat tarihçisi, tıpkı tarihi meselelere ve tarihsel düşünme süreçlerine felsefi açıdan bakabilen bir tarihçi gibi tarih felsefesinin imkânlarından yararlanabilmeli, edebiyat tarihinin problemleri üzerine düşünebilmelidir. İyi bir edebiyat tarihi yazmak için devrin siyasi, sosyal, kültürel özelliklerini bilmek gereklidir (Okumuş-Şahin, 2010: 400). Bununla birlikte edebiyat tarihçisinin metodunun/yaklaşımının temelinde felsefi bir zemin olması önemlidir. Sadece edebiyat tarihinin değil, edebiyat teorilerinin de dayandığı felsefi bir zemin vardır.

Modern anlamda Türk edebiyatı tarihlerinin ilk örnekleri XIX. yüzyılın sonlarına doğru görülmeye başlar. Tanzimat öncesinde yazılmış modern bir Türk edebiyatı tarihi çalışması yoktur. Bununla beraber edebiyat tarihi ihtiyacına cevap veren eserler vardır. Bunların başında şüara tezkireleri ve hal tercümeleleri gelir (Okumuş-Şahin, 2010: 400). Şüara tezkireleri, Türk edebiyatı tarihinin modern anlamda prototipleri olarak görülebilir. Bu tezkireler, kronolojik ve sistematik olarak yazılmadıkları gibi, subjektif bilgiler içerirler. Bununla birlikte klasik edebiyat şiir ağırlıklı olduğu için şairlerin hayatları ve şiirlerinden örnekler içeren tezkireler önemli kaynaklardır. Ali Şir Nevayi'nin *Mecalisü'n Nefais* adlı tezkiresiyle Türk edebiyatında başlayan tezkirecilik, Sehi Bey, Ahdi, Âşık Çelebi, Beyani, Güfti gibi sanatçıların tezkireleriyle devam eder. Anadolu sahasında yazılan ilk tezkire Sehi Bey'in *Heşt Behişt*'idir. Dolayısıyla Anadolu'daki Türk edebiyatı tarihiyle ilgili kaynaklar bu esere kadar gider (Okumuş-Şahin, 2010: 400). Tanzimat ile birlikte edebiyat tarihi türüne ilk kez Şinasi öncülük etmek ister fakat çalışmasını tamamlayamaz. Şinasi'den sonra Ziya Paşa, *Harabat Mukaddimesi*'nde Osmanlı sahası şairlerini sınıflandırarak edebiyat tarihi ihtiyacını karşılamaya yönelik önemli bir adım atar. Ziya Paşa'nın çalışması, kısa değer yargılarını içeren manzum bir edebiyat tarihidir (Okay, 2005: 210). Ebuuzziya Tevfik'in *Numune-i Edebiyat-ı Osmaniye* ve Recaizade Mahmud Ekrem'in *Kudemadan Birkaç Şair* gibi

antolojileri ile devam eden süreç, isminde “edebiyat tarihi” ifadesini taşıyan ilk ürününü 1888 yılında Abdülhalim Memduh’un *Tarih-i Edebiyat-ı Osmaniye*’si ile verir. Daha sonra Şahabeddin Süleyman, Faik Reşad, Ali Ekrem Bolayır gibi yazarlar da aynı ismi taşıyan edebiyat tarihleri yazarlar. Türk edebiyatı tarihine ilk kez sistemli olarak bakan ise Fuad Köprülü olur. Köprülü’den sonra İsmail Habib Sevük, İsmail Hikmet Ertaylan, Agah Sırrı Levend, Mustafa Nihat Özön, Nihal Atsız, Nihat Sami Banarlı, Ahmet Hamdi Tanpınar, Vasfi Mahir Kocatürk ve Kenan Akyüz gibi pek çok yazar tarafından yazılan edebiyat tarihleri ile Türk edebiyatı tarihçiliği gelişimini sürdürür (Polat, 2002).

Edebiyat tarihçiliğinde önemli yer tutan çalışmalardan birisi de antolojilerdir. Tanzimat döneminde Ziya Paşa, Ebuuziyya Tefvik ve Rezaizade Mahmud Ekrem tarafından hazırlanan antolojilerin Türk edebiyatı tarihçiliğine kaynaklık eden çalışmalar olarak kabul edilmesi, antolojilerin bu alandaki önemini gösterir. Belli bir türde yazılmış en güzel edebi eserleri bir araya getiren antolojiler, ele aldıkları türün edebiyat tarihindeki gelişimini tespit etmeyi sağlarlar. Şiir veya hikâye antolojileri, kapsadıkları yıllar arasında öne çıkan şair ve yazarları içerdikleri gibi o şair ve yazarların sanat anlayışını yansıtan öne çıkmış eserlerini de gösterirler. Belli bir döneme ait yazar ve eserleri kapsayan antolojilere karşılaştırmalı bir yaklaşımla yapılacak inceleme ile o dönemin öne çıkan sanatçıları tespit edilebilir. Seçilen hikâyelerden hareketle yazarların sanat anlayışları ve edebi kişilikleri hakkında çıkarımda bulunulabilir. Bu nedenle antolojiler, edebiyat tarihi araştırmalarında başvurulması gereken önemli kaynaklardır.

Antolojilerin edebiyat tarihçiliğinde sahip olduğu öneme rağmen, bu ilişkiyi ortaya koymaya yönelik yeterli çalışma yoktur. Cumhuriyet döneminde çok sayıda şiir antolojisi hazırlanmış olmasına rağmen hikâye antolojilerinin sayısı daha azdır. Hikâye türünün Türk edebiyatındaki seyrini ortaya koyan antolojilerin irdelendiği bir çalışma henüz yapılmamıştır. Bu çalışmanın amacı, Türk edebiyatı tarihinde hikâye türünün gelişiminin ve belirli yıllarda hangi yazarların hangi hikâyeleriyle öne çıktığının hikâye antolojilerinden hareketle ortaya konmasıdır. Çalışma, farklı yayınevlerine ait dört hikâye antolojisinde yer alan yazarların doğum tarihine göre sıralandığı ve yazarların bu antolojilerde hangi hikâyeleri ile yer bulduğunu göstermek için hazırlanan tabloyu yorumlayarak Türk hikâyeciliğinin gelişimini göstermeyi amaçlar. Söz konusu tablo çalışmanın sonuna eklenmiştir. Ayrıca yayınevlerinin, antolojilerine seçtikleri yazar ve hikâyeleri belirlerken dikkate aldıkları ölçütler de çalışmanın kapsamı içerisindedir.

Dört Antoloji ve Türk Hikâyeciliği

Bu çalışmada incelenen antolojiler yayım tarihine göre sıralandığında ilk sırayı Varlık Yayınları’nın *Tanzimattan Günümüze Türk Öykü Antolojisi* alır. Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanan antoloji ilk olarak 1947 yılında *Türk Edebiyatının En Güzel Hikâyeleri Antolojisi* adıyla basılır. Çalışmamızda incelenen antoloji ise Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanan antolojinin Enver Ercan tarafından doğum tarihi sınırı 1960’lı yılları kapsayacak şekilde genişletilmiş halidir. Antoloji 1858 doğumlu Samipaşazade Sezai ile başlar ve 1963 doğumlu Kürşat Başar ile sona erer.

Yayımlanma sırasına göre ikinci antoloji Türk Dil Kurumu Yayınları’ndan çıkan *Güzel Yazılar- Hikâyeler I-II*’dir. İsmail Parlatır koordinatörlüğünde altı kişilik bir heyet

tarafından hazırlanan antoloji, 1884 doğumlu Ömer Seyfettin ile başlar ve 1955 doğumlu Murathan Mungan'a kadar uzanır. Antolojide doğum tarihine göre bir sıralama yapılmamıştır.

Üçüncü antoloji Cafer Akman tarafından hazırlanan ve 2001 yılında Bilge Karınca Yayınları'ndan çıkan *Tanzimattan Günümüze Türk Hikâyeleri Antolojisi*'dir. İsim açısından Varlık Yayınları'ndan çıkan antolojiye çok benzeyen bu antoloji, yazarların doğum tarihine göre 1858-1962 yılları arasını kapsar.

2004 yılında Gün Yayıncılık'tan çıkan ve Sema Harut tarafından hazırlanan *Türk Öykü Seçkisi-Biyografili Antoloji*, incelenecek antolojiler arasında en son yayımlanmış olanıdır. Diğer üç antolojiye göre çok daha az yazarı kapsayan bu antoloji, yazarların doğum tarihine göre 1866-1949 yılları arasını kapsar.

Antolojilerin karşılaştırmalı bir değerlendirmesine geçilecek olursa, bu seçkilerde, Samipaşazade Sezai, Hüseyin Rahmi Gürpınar, Halit Ziya Uşaklıgil gibi Tanzimat ve Servet-i Fünun dönemi yazarlarının en bilinen hikâyelerine yer verildiği görülür. Varlık, Samipaşazade Sezai'nin "Kediler" hikâyesine, Bilge Karınca ise "Pandomima"ya yer verir. Her iki yayınevi de Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın "Ecir ve Sabır" hikâyesini seçer. Halit Ziya ise hem Varlık hem de Gün Yayıncılık'ın antolojisinde "Ferhunde Kalfa" hikâyesi ile yer bulur. Bu durum, hikâye antolojilerinde, erken dönem Türk hikâyeleri seçilirken yazarların artık Türk klasikleri arasına girdiğini söyleyebileceğimiz öne çıkmış hikâyelerinin seçildiğini gösterir.

Meşrutiyet ve Milli Edebiyat dönemi yazarlarına gelindiğinde durum biraz farklılaşır. Ahmet Hikmet Müftüoğlu ve Hüseyin Cahit Yalçın gibi iki önemli Meşrutiyet dönemi yazarının sadece Bilge Karınca'nın antolojisinde yer alması dikkat çeker. Bu iki yazarın hikâyelerine Varlık ve TDK gibi iki büyük yayınevinin antolojisi de yer vermez. Dönemin popüler yazarlarından Aka Gündüz ise sadece Bilge Karınca'nın antolojisinde kendisine yer bulabilir. Bu durum Aka Gündüz'ün yaşadığı dönemde popüler olduğunun ancak eserlerinde kalıcılığı yakalayamadığı için günümüze ulaşamadığının da bir göstergesidir.

1800'lü yıllarda doğan yazarlar arasında Halit Ziya Uşaklıgil, Halikarnas Balıkcısı, Reşat Nuri Güntekin, Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve Fahri Celal Göktulga üç antolojide; Memduh Şevket Esendal, Ömer Seyfettin ve Refik Halit Karay dört antolojide farklı farklı hikâyeleriyle yer alır. Bu yazarların yer aldığı antoloji sayısının fazla olmasıyla birlikte her antolojide farklı bir hikâye ile yer almaları, değişik hikâyelerle antoloji hazırlayanların dikkatini çekmeyi başardıklarını gösterir. Özellikle Memduh Şevket Esendal ve Ömer Seyfettin dört antolojinin dördünde de farklı hikâyeleriyle yer alır. İki önemli yazarın çok sayıda başarılı hikâyesinin bulunması, antolojileri hazırlayanların farklı hikâyeleri beğenip seçmesine imkân tanır. Abdülhak Şinasi Hisar, güçlü bir yazar olmasına rağmen sadece Varlık antolojisinde yer alabilir.

1900-1950 yılları arasında doğan yazarlardan Bekir Sıtkı Kunt, Sabahattin Ali, Sait Faik Abasıyanık, Orhan Kemal, Haldun Taner, Necati Cumalı, Oktay Akbal, Adalet Ağaoğlu ve Selim İleri antolojilerin dördünde de yer alır ve sözü edilen yıllar arasında Türk hikâyeciliğinin önemli isimleri olarak öne çıkar. Bu dönemde Sabahattin Ali, Sait Faik, Orhan Kemal ve Oktay Akbal gibi başarılı yazarlar her antolojide farklı bir hikâye ile yer alır.

Bununla birlikte Türk edebiyatında önemli bir yeri olmasına rağmen bazı antolojiler tarafından seçilmeyen yazarlar da mevcuttur. Bu noktada yayınevlerinin ideolojik yaklaşımları ile yazarların dünya görüşlerinin uyuşup uyuşmaması devreye girer. Bu ayırım daha çok Cumhuriyet döneminde başlar ve yakın döneme doğru geldikçe daha da artar.

Ele alınan antolojiler arasında Varlık Yayınları'nın ideolojik bakımdan incelenen diğer yayınevlerinden farklı bir duruşu vardır. Varlık tarafından hazırlanan antolojinin hikâye seçkisinde yayınevinin ideolojik duruşundan kaynaklandığını akıllara getirecek seçimler yapıldığı göze çarpar. Örneğin Peyami Safa, Necip Fazıl, Cahit Zarifoğlu, Rasim Özdenören, Sevinç Çokum, Mustafa Kutlu, Durali Yılmaz, Muhterem Yüceyılmaz gibi milliyetçi ve muhafazakâr düşünceye sahip olduklarını söyleyebileceğimiz yazarlar Varlık antolojisinde kendilerine yer bulamaz. Ayrıca sadece Varlık'ın hazırladığı antolojide kendisine yer bulan, diğer antolojilere giremeyen yazarlar da vardır. Fakir Baykurt, Demirtaş Ceyhun, Erdal Öz, Oya Baydar, Erendiz Atasü, Hulki Aktunç, Mehmet Güreli, Mahir Öztaş, Buket Uzuner, Mario Levi ve Kürşat Başar gibi yazarlar bu gruba girer. Bu yazarların büyük bir bölümünde dünya görüşü ve ideolojik açıdan yakınlıklar söz konusudur.

TDK yayınlarının seçkisine bakıldığında ise yukarıda belirtilen sebeplerle olduğunu düşündürecek biçimde Kemal Tahir, Yaşar Kemal, Fakir Baykurt, Leyla Erbil, Erdal Öz, Oya Baydar, Necati Tosuner ve Erendiz Atasü gibi yazarların hikâyelerine yer verilmediği dikkati çeker. Bununla birlikte Aziz Nesin'in Varlık antolojisinde yer almayı TDK seçkisinde yer alması son derece ilginç bir istisnayı teşkil eder. TDK seçkisinde Reşat Enis Aygen, Bektaş Ağaoglu, Şevket Bulut ve Ayşe Kilimci gibi diğer antolojilerde yer almayan yazarlara da yer verilir.

Hikâye seçiminde ideolojinin etkisi olduğunu belirtmekle birlikte görüşü ne olursa olsun birden fazla antoloji tarafından hikâyesi seçilen, kendisini kabul ettirmeyi başarmış yazarlar da vardır. Adalet Ağaoglu, Bilge Karasu, Tarık Dursun K., Tahsin Yücel, Firuzan, Ferid Edgü, Sevgi Soysal, Nursel Duruel, Tomris Uyar, Nazlı Eray, Feyza Hepçilingirler, Selim İleri ve Murathan Mungan bu kapsama girer. Bu durumun temel sebebi olarak yazarların sahip oldukları dünya görüşünü açıktan savunan eserler yerine hayatı ve insanı esas alan, herkese hitap eden hikâyeler yazmış olmaları gösterilebilir.

Antolojilerde yazar seçimi kadar hikâye seçimi de önemlidir. İyi bir antolojide, tanınmış bir yazarın hikâyesi seçkiye dâhil edilirken ciddi bir tarama sonucunda öne çıkmış, başarılı bir hikâyenin tespit edilmesi gerekir. Sırf tanınmış bir yazara yer vermiş olmak için o yazara ait bir hikâyenin rastgele antolojiye dâhil edilmesi yanlıştır. Yine bir yazarın birkaç antolojide yer alan hikâyesini sırf bu yüzden yeni bir antolojiye almak, bütün antolojileri birbirinin kopyası haline getirir. Çalışmada ele alınan dört antolojiye karşılaştırmalı olarak bakıldığında bazı yazarlar için bu durumun geçerli olduğu görülür. Örneğin, Varlık dışındaki üç antoloji de Bekir Sıtkı Kunt'un "Yataklı Vagon" isimli hikâyesini alır. Yalnızca Varlık, "Zır... Zır..." isimli hikâyeyi seçerek farklılık ortaya koyar. Haldun Taner'in "İznikli Leylek" isimli hikâyesi, Varlık, TDK ve Bilge Karınca antolojileri tarafından seçilir. Benzer şekilde TDK, Bilge Karınca ve Gün Yayıncılık antolojilerinin üçü de, Ümran Nazif Yiğiter'in "Süslen Berberi" isimli hikâyesini seçer. İncelemeye konu olan antolojilerin tamamı Necati Cumalı'nın "Aklım Arkada Kalacak" hikâyesini tercih eder. Bu durum, belli yazarların belli hikâyeler ile öne çıktığı gerçeği kabullenilmekle birlikte daha ciddi taramalarla söz konusu

yazarlara ait farklı başarılı hikâyelerin okuyucuya ulaştırılması gerektiğini gösterir. Örneğin, Necati Cumalı'nın edebi değerini gösterecek daha pek çok çarpıcı hikâyesi varken neden dört antoloji de “Aklım Arkada Kalacak” hikâyesine yer verir? Aynı şekilde neden Sevinç Çokum'un “Rozalya Ana”, Pınar Kür'ün “Son Çizgi”, Murathan Mungan'ın “Yedi Cücesi Olmayan Bir Pamuk Prenses” hikâyeleri öne çıkmıştır? Bu durumda, antolojiler hazırlanırken seçilen yazarların hikâye külliyyatının dikkatli bir biçimde taranarak hikâye seçiminin yapıp yapılmadığı anlaşılamamaktadır.

Antolojilerin yazar ve hikâye seçimi tercihleri kadar, seçkileri baskıya hazırlama aşamasında gösterdikleri özen de önemlidir. Bu konuda Varlık antolojisinin başarılı olduğu söylenebilir. Yazarların doğum ve ölüm tarihlerinin belirtildiği, hayatları ve eserleriyle ilgili kısa bilgilerin verildiği antolojide yeri geldiğinde dipnotlarla belirtilen açıklamalar özenli bir çalışmanın göstergesidir. Aynı özenin TDK seçkinde gösterildiğini söylemek zordur. Seçkinin ikinci cildinde yirminci sayfada başlaması gereken Sabahattin Kudret Aksal'ın “Vav'lar” isimli hikâyesi baskıda çıkmamıştır. Yirmi ve yirmi birinci sayfalar boştur. Hikâye yirmi ikinci sayfada ortasından başlar. Aynı şekilde yirmi dört ve yirmi beşinci sayfalar da baskıda görünmez. Otuz iki ve otuz üçüncü sayfalar için de aynı durum geçerlidir. TDK seçkinin Haldun Taner'in “İznikli Leylek” hikâyesinin ismini hem içindekiler kısmında hem de metnin başlığında “İzinli Leylek” şeklinde yanlış yazmış olması da antolojinin baskıya hazırlık aşamasında dikkatli bir biçimde gözden geçirilip geçirilmediği sorusunu akla getirir.

Hikâye seçkilerine bakıldığında romancı ve şair kimliğiyle ön plana çıkmış sanatçıların hikâyelerinin fazla tercih edilmediği görülür. Romancı kimliğiyle öne çıkan Peyami Safa sadece Bilge Karınca antolojisinde “Sokakta kalan Şair” hikâyesi ile kendisine yer bulabilir. Yusuf Atılgan'a “Evdeki” hikâyesi ile yer veren de yine sadece Bilge Karınca seçkisi olur. Oğuz Atay ise sadece TDK antolojisinde “Unutulan” isimli hikâyesi ile yer alır. Ayşe Kulin'in yalnızca “Yoksullara Yardım” hikâyesi ile Bilge Karınca antolojisinde, Buket Uzuner'in yalnızca “St. Petersburg'da Feodor Diye Biri” hikâyesi ile Varlık antolojisinde, Nazan Bekiroğlu'nun ise yalnızca “Bahçeli Tarih” isimli hikâyesi ile Bilge Karınca antolojisinde yer alması, bu romancıların antolojilerde kendilerine az yer verilen yazarlar olduklarını gösterir. Şair olarak öne çıkan Cahit Sıtkı Tarancı yalnızca “Abbas” hikâyesi ile Ziya Osman Saba ise yalnızca “Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi” ile TDK seçkinde yer alır.

Sonuç

Hikâye, Türk edebiyatında XIX. yüzyılda ortaya çıkan ve Türk edebiyatı tarihinde önemli yer tutan bir türdür. Bu türün edebiyat tarihi içerisindeki gelişimini izlemek, belli dönemlerde hangi hikâyecilerin öne çıktığını görmek için antolojilere bakmak gerekir. Antolojiler edebiyat tarihi çalışmalarında faydalanılması gereken önemli kaynaklardır. Çalışmada incelenen dört antolojiye bakıldığında 1858 doğumlu Samipaşazade Sezai'den 1963 doğumlu Kürşat Başar'a kadar toplam 121 farklı yazarın hikâyeleri ile bu seçkiler içerisinde yer aldıkları görülür.

Antolojiler, modern Türk hikâyeciliğini Samipaşazade Sezai ile başlatır. Hüseyin Rahmi, Halit Ziya ve Ahmet Hikmet, Sezai'den sonra Türk edebiyatının ilk başarılı hikâye örneklerini veren yazarlardır. İlk dönem yazarları arasında Memduh Şevket ve Ömer Seyfettin'in özel bir yeri vardır. Her iki yazarın da hikâyeleri, antolojilerin tamamı tarafından

-üstelik kimi antolojilerde birden fazla hikâyeye ile- seçilir. Bununla birlikte Aka Gündüz gibi, yaşadığı dönemde oldukça popüler olan fakat daha sonra unutulup antolojilerde pek yer bulamayan yazarlar da vardır. Bu durumun sebepleri ise ancak Aka Gündüz'ün hikâyelerinin edebi değeri üzerine yapılacak ayrı bir çalışma ile tespit edilebilir.

Seçkilere bakıldığında hikâyeci kimliğiyle ön plana çıkmış başarılı yazarların antolojilerin tamamında, üstelik farklı farklı hikâyelerle yer aldıkları görülür. Halikarnas Balıkcısı, Refik Halit Karay, Sabahattin Ali ve Sait Faik Abasıyanık bu duruma örnek teşkil eden yazarlardır. Söz konusu yazarların, nitelikli hikâyeciler olarak ön plana çıkması, her antolojide farklı bir hikâyenin seçilmesine olanak tanır.

Antolojilerin yaptığı yazar seçimlerinde yayınevlerinin yayın politikalarının ve yakın oldukları dünya görüşlerinin de zaman zaman etkili olduğu görülür. Peyami Safa, Necip Fazıl, Cahit Zarifoğlu, Rasim Özdenören, Sevinç Çokum, Mustafa Kutlu, Durali Yılmaz ve Muhterem Yüceyılmaz'ın Varlık antolojisinde yer almaması; benzer şekilde Kemal Tahir, Yaşar Kemal, Fakir Baykurt, Leyla Erbil, Erdal Öz, Oya Baydar, Necati Tosuner ve Erendiz Atasü'nün TDK seçkisine girememiş olması, bu duruma örnektir.

Türk edebiyatı tarihi açısından antolojilere kronolojik olarak bakıldığında Samipaşazade Sezai, Hüseyin Rahmi, Halit Ziya, Memduh Şevket, Ömer Seyfettin, Halikarnas Balıkcısı, Reşat Nuri ve Refik Halit 1800'lü yıllardan doğan yazarlardan öne çıkan isimlerdir. Ahmet Hamdi Tanpınar, Bekir Sıtkı Kunt, Kenan Hulusi Koray, Sabahattin Ali, Sait Faik Abasıyanık, Orhan Kemal, Aziz Nesin, Haldun Taner ve Necati Cumalı, 1900-1920 yılları arasında doğmuş olan ve antolojilere dâhil edilen yazarlardır. 1920-1940 yılları arasında doğan sanatçılardan Vüsat O. Bener, Yaşar Kemal, Oktay Akbal, Nezihe Meriç, Adalet Ağaoğlu, Muzaffer Buyrukçu, Leyla Erbil, Sevim Burak, Tarık Dursun K., Tahsin Yücel, Füzûzan ve Sevgi Soysal, antolojilerde hikâyeleriyle en fazla yer alan yazarlardır. 1940-1960 arasında doğanlar arasında Nursel Duruel, Tomris Uyar, Nazlı Eray, Feyza Hepçilingirler ve Selim İleri, ön plana çıkan sanatçılardır. 1950'den sonra doğanlar arasında Murathan Mungan hariç diğer yazarlar genelde bir ya da iki antolojide yer alırlar. Ayşe Kilimci, Buket Uzuner, Mario Levi, Nazan Bekiroğlu, Ethem Baran ve Kürşat Başar, bu yıllarda doğmuş olmakla birlikte sadece bir antolojide hikâyelerine yer verilir.

Antolojilerde dikkati çeken bir durum da hikâyeye seçiminde gösterilen özendir. Bir yazarın bir antoloji tarafından seçilen hikâyesinin diğer antolojiler tarafından da aynen alınması, hikâyeye seçiminde yeterli özenin gösterilmediği, taklit yoluna gidildiği izlenimini uyandırır. Bununla birlikte antolojilerde göze çarpan baskı ve dizgi hataları da bazı antolojiler yayına hazırlanırken yeterince dikkatli olunmadığını gösterir.

Sonuç olarak, edebiyat tarihi araştırmalarında kullanılan önemli kaynaklardan biri olan antolojilere karşılaştırılmalı olarak bakıldığında belli dönemlerde belli yazarların hikâyelerinin öne çıktığı, bazen ideolojik yaklaşımlar nedeniyle önemli yazarların seçkilere dâhil edilmediği ve antolojilerde hikâyeye seçiminde zaman zaman gerekli özenin gösterilmediği söylenebilir.

Antolojilerin edebiyat tarihçiliğindeki rolü hakkında fikir vermeyi amaçlayan bu çalışma, bu konudaki boşluğu doldurmak için atılan bir adım olup aynı zamanda Türk edebiyatı tarihinde hikâyeye türünün gelişimini, farklı antolojilerin mukayesesi yoluyla

gösterme çabasının da bir ürünüdür. Türk edebiyatı tarihinin geniş kapsamı ve antolojilerin sayısının çokluğu göz önünde bulundurulduğunda, edebiyat tarihi-antoloji ilişkisinin bütünüyle ortaya konmasının bu çalışmanın sınırlarını aştığı ortadadır. Şimdiye kadar ele alınmamış bu meseleyle ilgili bir başlangıç niteliğini taşıyan bu çalışmanın muhtemel eksiklikleri, yeni yapılacak çalışmalarla tamamlandığında, edebiyat tarihi-antoloji ilişkisine daha bütüncül bir gözle bakmak ve bu konuyla ilgili daha doğru değerlendirmeler yapmak mümkün olacaktır.

KAYNAKÇA

AKMAN, Cafer, (2001). *Tanzimattan Günümüze Türk Hikâyeleri Antolojisi*, İstanbul: Bilge Karınca Yayınları.

AYTAÇ, Gürsel, (2009). *Genel Edebiyat Bilimi*, İstanbul: Say Yayınları.

FAYDA, Mustafa, (2011). “Tarih”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt 40, s. 30-36.

HARUT, Semra, (2004). *Türk Öykü Seçkisi (Biyografili Antoloji)*, Ankara: Gün Yayıncılık.

NAYIR, Yaşar Nabi, ERCAN, Enver, (1994). *Tanzimattan Günümüze Türk Öykü Antolojisi*, İstanbul: Varlık Yayınları.

OKAY, Orhan, (1994). “Edebiyat Tarihi”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt 10, s. 403-405.

OKAY, Orhan, (2005). *Batılılaşma Devri Türk Edebiyatı*, İstanbul: Dergâh Yayınları.

OKUMUŞ, Salih, ŞAHİN, İdris, (2010). “Tanzimat’tan Günümüze Edebiyat Tarihi Yazarlığı ve Edebiyat Tarihleri Üzerine Bir İnceleme”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Volume 3, Issue 14, Fall.

PARLATIR, İsmail (Komisyon Başkanı), (2000). *Güzel Yazılar- Hikâyeler I-II*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

POLAT, Nazım Hikmet, (2002). “Türk Edebiyatı Tarihçiliği Çalışmalarının Neresindeyiz?”, *Beşinci Türk Kültürü Uluslararası Bilgi Şöleni*, Atatürk Kültür Merkezi.

ZIMA, Peter, (2006). *Modern Edebiyat Teorilerinin Felsefesi*, Çev: Mustafa Özsarı, Ankara: Hece Yayınları.

TABLO

YAZARLAR	VARLIK-TANZİMATTAN GÜNÜMÜZE TÜRK ÖYKÜ ANTOLOJİSİ , 1994.	TDK GÜZEL YAZILAR-HİKAYELER 1-2, 2000.	TANZİMATTAN GÜNÜMÜZE TÜRK HİKAYELERİ ANTOLOJİSİ, BİLGE KARINCA YAYINLARI, 2001.	TÜRK ÖYKÜ SEÇKİSİ, GÜN YAYINCILIK 2004.
Samipaşazade Sezai d. 1858 - ö. 1936	Kediler	-	Pandomima	-
Hüseyin Rahmi Gürpınar d. 1864 - ö. 1944	Ecir ve Sabır	-	Ecir ve Sabır	-
Halit Ziya Uşaklıgil d. 1866 - ö. 1945	Ferhunde Kalfa	-	Zerrin'in Hikâyesi	Ferhunde Kalfa
Ahmet Hikmet Müftüoğlu d. 1870 - ö. 1927	-	-	Üzümcü	-
Hüseyin Cahit Yalçın d. 1875 - ö. 1957	-	-	Görücü	-
Memduh Şevket Esendal d. 1883 - ö. 1952	Feminist	Bu Yollar Uzar Hayat Ne Tatlı Hamit İçin Bir Yazı	Hürriyet Gelirken	Feminist Otlakçı Karısının Kocasını Haşmat Güllökkan
Halide Edip Adıvar d. 1884 - ö. 1964	Himmet Çocuk	Kabak Çekirdekçi Cennet Kızın Cinneti	-	-
Ömer Seyfettin d. 1884 - ö. 1920	Tos	Ant Kaç Yerinden Forsa	Pembe İncili Kaftan	Perili Köşk
Aka Gündüz d. 1886 - ö. 1958	-	-	İki Büyük İkramiye	-
Halikarnas Balıkcısı d. 1886 - ö. 1973	Alabanda	Denizkızı Adası Manevra	Gülen Ada	-
Reşat Nuri Güntekin d. 1886 - ö. 1956	Sönmüş Ocak	Gamsızın Ölümü	Mukaddes Hatıra	-
Abdülhak Şinasi Hisar d. 1887 - ö. 1963	Bir Geçmiş Zaman Hikayesi	-	-	-
Refik Halit Karay d. 1888 - ö. 1965	Sarı Bal	Boz Eşek Ayşegül	Keklik	Yatır
Hakkı Kâmil Beşe d. 1889 - ö. 1982	-	İtalya Krallığı'nın Nişancıbaşı ve Yörük Ali Efe	İki Hazır Yiyici	-

Osman Cemal Kaygılı d. 1889 - ö. 1945	-	Kırkıncıdan Sonra Saz Çalınır mı	Çingene Kavgası	-
Yakup Kadri Karaosmanoğlu d. 1889 - ö. 1974	On Dört Yaşında Bir Adam	Ceviz	Bir Şehit Mezadı	-
Nahit Sırrı Örik d. 1894 - ö. 1960	-	Şair Necmi Efendinin Bahar Kasidesi	Şair Necmi Efendinin Bahar Kasidesi	-
Fahri Celal Göktulga d. 1895 - ö. 1975	Salgın	Simit, Elbedir Mustafendi	Salgın	-
Peyami Safa d. 1899 - ö. 1961	-	-	Sokakta Kalan Şair	-
Sadri Ertem d. 1900 - ö. 1943	-	Bacayı İndir, Bacayı Kaldır	Bacayı İndir, Bacayı Kaldır	-
Ahmet Hamdi Tanpınar d. 1901 - ö. 1962	Yaz Gecesi	Erzurumlu Tahsin Rüyalar	Erzurumlu Tahsin	-
Bekir Sıtkı Kunt d. 1905 - ö. 1959	Zır... Zır...	Yataklı Vagon Yolcusu	Yataklı Vagon Yolcusu	Yataklı Vagon Yolcusu
Kenan Hulusi Koray d. 1905- 1943	Sayfiyede Bir Numara	İncir Fidanları	Miras Keçe	-
Necip Fazıl Kısakürek d. 1905 - ö. 1983	-	Hasta Kumarbazın Ölümü	Eski Elbiselerin Hafızası	-
Sabahattin Ali d. 1906 - ö. 1948	Hanende Melek	Hasan Boğuldu Kafa Kâğıdı	Kağnı	Kafa Kâğıdı Ses
Sait Faik Abasıyanık d. 1906 - ö. 1954	Kaşık Adasında	Dülger Balığının Ölümü Hallaç Hişt, Hişt	Dülger Balığının Ölümü	Havuz Başı
Cevdet Kudret d. 1907 - ö. 1992	Gök Mahkemesi	-	-	Karanfil Sokağındaki Ev
İlhan Tarus d. 1907- ö. 1967	-	Tokat	Süzülmüş Gün Işığı	-
Reşat Enis Aygen d. 1909 - ö. 1984	-	Talkın!	-	-
Samet Ağaoğlu d. 1909 - ö. 1982	Korku ve Neticesi	-	-	-
Cahit Sıtkı Tarancı d. 1910 - ö. 1956	-	Abbas	-	-
Kemal Tahir d. 1910 - ö. 1973	-	-	Arabacı	Arabacı
Ziya Osman Saba d. 1910 - ö. 1957	-	Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi	-	-
Orhan Kemal d. 1914 - ö. 1970	Arka sokak	Harika Çocuk Piyango Bileti	Uyku	Çikolata
Aziz Nesin d. 1915 - ö. 1995	-	Sınır Üstündeki Ev	-	Sizin Memlekette Eşek Yok mu?

Haldun Taner d. 1915 - ö. 1986	İznikli Leylek	Konçınalar	İznikli Leylek	Bayanlar 00
		İzinli Leylek (İznikli Leylek)		
Ümran Nazif Yığıter d. 1915 - ö. 1964	-	Süslen Berberi	Süslen Berberi	Süslen Berberi
Orhan Hançerlioğlu d. 1916 - ö. 1991	-	Mustafa Kemal'in Askerleri	-	-
Samim Kocagöz d. 1916 - ö. 1993	Öfke	Koca Öküzün Ölümü	Motor	Motor
Tarik Buğra d. 1918 - ö. 1994	-	Oğlumuz	Yarın Diye Bir Şey Yoktur	-
Feyyaz Kayacan d. 1919 - ö. 1993	-	-	Bir Deli Değilin Defterleri	-
Mehmet Seyda d. 1919 - ö. 1986	-	Köyün Uğuru Memet	Evimin Erkeği	-
Sabahattin Kudret Aksal d. 1920 - ö. 1993	-	Vav'lar	Kuş Kafesine Yaldız	--
Necati Cumalı d. 1921 - ö. 2001	Aklım Arkada Kalacak	Aklım Arkada Kalacak	Aklım Arkada Kalacak	Bunlar Hep Aynı Olacak
				Aklım Arkada Kalacak
Yusuf Atılğan d. 1921 - ö. 1989	-	-	Evdeki	-
Vüs'at O. Bener d. 1922 - ö. 2005	Bir Lahza-i Tahattur	İlki	Havva	-
Yaşar Kemal d. 1922 - ö. 2015	Kalemler	-	Sarı sıcak	Kalemler
Zeyyat Selimoğlu d. 1922 - ö. 2000	Bu Yağmur Denizdendir	Çıkamaz Sokak	-	-
Oktay Akbal d. 1923 - ö. 2015	Ester ile Roza	Bizans Definesi	Aşksız İnsanlar	Bir Kediye Öldürmek
				Dünya Cümbüşü
Nezihe Meriç d. 1925 - ö. 2009	Gül Yaprığının Pembe Sesi	Susuz	Bir Şey	-
Kâmuran Şipal d. 1926	-	Nar Çiçeği	Yed-i Beyza	-
Adalet Ağaoğlu d. 1929	Savun Sevdam Sen Savun	Karanfilsiz	Otuz Sene Sonra	Gün Üç Dakika
Erhan Bener d. 1929 - ö. 2007	Ne İmiş Aşk-ı Muhabbet,	-	-	-
	Sevda			
Fakir Baykurt d. 1929 - ö. 1999	Kalekale	-	-	-
H. Vasfi Uçkan d. 1929	-	-	-	Ramazan Dayının Hediyesi
Bilge Karasu d. 1930 - 1995	Usta Beni Öldürsene	Odalardan Biri	-	-
Dursun Akçam d. 1930 - ö. 2003	-	-	-	Kurtuluş Savaşı Yılları

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 56 Temmuz - Ağustos 2016

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

Muzaffer Buyrukçu d. 1930 - ö. 2006	Şarkılar Seni Söyler	-	Her Şey Bittiği Yerde Başlar	Her Şey Bittiği Yerde Başlar
Leyla Erbil d. 1931- ö. 2013	Tanrı	-	Ayna	-
Sevim Burak d. 1931 - ö. 1983	Sedef Kakmalı Ev	-	Pencere	-
Tarik Dursun K. d. 1931 - ö. 2015	Aşk, Allahısmaırladık	El İşleri İda	-	Avcı Behram
Mustafa Necati Sepetçioğlu d. 1932 - ö. 2006	-	Deniz Feneri	Menevşeler Ölmemeli	-
Bekir Yıldız d. 1933 - ö. 1998	Bedrana	Son Kuş	Sahipsizler	-
Orhan Duru 1933 - ö. 2009	Şişe	-	Yeşil Lahanalar	-
Selçuk Baran d. 1933 - ö. 1999	Al Küheylan	-	Al Küheylan	-
Tahsin Yücel d. 1933 - ö. 2016	Yürümeık	Sümüklı Böcek	Üşümeık	-
Adnan Özyalçınır d. 1934	Baskın	-	Mis Gibi Anadolu	Mis Gibi Anadolu
Bektaş Ağaoğlu d. 1934	-	Aciz	-	-
Demirtaş Ceyhun d. 1934 ö. 2009	Rüşvet	-	-	-
Oğuz Atay d. 1934 - ö. 1977	-	Unutulan	-	-
Demir Özlü d. 1935	Kule	-	Kule	-
Erdal Öz d. 1935 - ö. 2006	Kurt	-	-	-
Füruzan d. 1935	Su Ustası Miraç	Sokaklarından Gemilerin Geçtiği Kent	Parasız Yatılı	-
Behzat Ay d. 1936 - ö. 1999	-	Kalıt Paylaşımı	-	-
Ferid Edgü	Bir Gemide	Leş	Bir Gemide	-
Onat Kutlar d. 1936- ö. 1995	Kül Kuşları	-	Kül Kuşları	-
Sevgi Soysal d. 1936 - ö. 1976	Mal Ayrılığı ve Şampanya Kovası	Ay'ı Boyamak	Cellat Fuchs Kent Halkına Nasıl Karıştı	-
Şevket Bulut d. 1936 - ö. 1996	-	Kısmet	-	-
Afet Ilgaz d. 1937 - ö. 2015	-	-	Küçük Evim	-
Tahir Kutsi Makal d. 1937 - ö. 1999	-	-	Kamyon Üstünde Bir Yolculuk	-
Ayla Kutlu d. 1938	Yılanlar, Yıldızlar	-	Eski Bir Türküye Ağıt	-
Emine Işınsu d. 1938	-	-	Kapım Kilitli	-
Cahit Zarifoğlu d. 1940 - ö. 1987	-	-	Sizi Görmeliydim	-

Oya Baydar d. 1940	Teyzem Yaşadı mı	-	-	-
Rasim Özdenören d. 1940	-	-	Aile	-
Ayşe Kulin d. 1941	-	-	Yoksullara Yardım	-
Nursel Duruel d. 1941	Su	Geyikler, Annem ve Almanya	Geyikler, Annem ve Almanya	-
Tomris Uyar d. 1941 - ö. 2003	Ilık, Yumuşak, Kahverengi Şeyler	Kurban	Çiçek Dirilticileri	-
Güven Turan d. 1943	Ex Libris	-	-	-
Sabahat Emir d. 1943	-	Güzelliğin Bittiği Yerde	İhtiyar Ağaç	-
Sevinç Çokum d. 1943	-	Rozalya Ana	Rozalya Ana	-
Tezer Özlü d. 1943 - ö. 1986	Cafe Boulevard	-	-	-
İnci Aral d. 1944	Fuat Paşa Sokağı	-	-	-
Necati Tosuner d. 1944	Çok Şey	-	Sisli	-
Mustafa Balel d. 1945	Ayıp Yerleri Yanlış Konmuş Resimler	-	-	-
Nazlı Eray d. 1945	Erkek İade Reyonu	Yoldan Geçen Öykü	-	Bu Kentin Sokakları
Pınar Kür d. 1945	Son Çizgi	-	Son Çizgi	-
Burhan Günel d. 1947 - ö. 2012	-	Kışın Hali Başkadır	-	Arkadaşım Yağmur
Erendiz Atasü d. 1947	Toz	-	-	-
Kemal Kurt d. 1947 - ö. 2002	-	Sınır Kapısında Vukuat yok	-	-
Mustafa Kutlu d. 1947	-	Eşik	Kambur Hafız ve Minare	-
Feyza Hepçilingirler d. 1948	Gün Selleri	Er Mektubu Görölmüşür	-	Er Mektubu Görölmüşür
Durali Yılmaz d. 1948	-	-	Gelinlik	-
Sulhi Dölek d. 1948 - ö. 2005	Vidalar	-	Aynalar	-
Hulki Aktunç d. 1949 - ö. 2011	Bir Yer Göstericinin Hayatı	-	-	-
Mehmet Güreli d. 1949	Tahta Masa	-	-	-
Necati Güngör d. 1949	Masal Kuşu	-	Ölüm Uykusu	-
Selim İleri d. 1949	Oda Musikisi	Gelinlik Kız	Gelinlik Kız	Dostlukların Son Günü
Feride Çiçekoğlu d. 1951	Sizin Hiç Babanız Öldü mü	-	-	-

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 56 Temmuz - Ağustos 2016

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

Mahir Öztaş d. 1951	Bütün Saatlerde Gün Batımı	-	-	-
Nedim Gürsel d. 1951	Komutanın Tavşanları	Dönüş	-	-
Osman Çeviksoy d. 1951	-	-	Helga	-
Muhterem Yüceyılmaz d. 1953	-	-	Uzak Dur Körfezimden	-
Ayşe Kilimci d. 1954	-	İpek Gelinlik	-	-
Buket Uzuner d. 1955	St. Petersburg'da Feodor Diye Biri	-	-	-
Murathan Mungan d. 1955	Yedi Cücesi Olmayan Bir Pamuk Prenses	Boyacıköy'de Kanlı Bir Aşk Cinayeti	Yedi Cücesi Olmayan Bir Pamuk Prenses	-
Necdet Ekici d. 1955	-	-	Yoncaları Sevda Sardı	-
Mario Levi d. 1957	Odalar Odaları Çağırabilir	-	-	-
Nazan Bekiroğlu d. 1957	-	-	Bahçeli Tarih	-
Ethem Baran d. 1962	-	-	Bayramlar Bayram Ola	-
Kürşat Başar d. 1963	Dışarda Kötülük Vardı	-	-	-